

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/x

Külföldi hírek

budapest, 1981. február 07. kül. s z o m b a t

sk0001 4 230 mtik1001

várható

1981. február 7. szombat /mti/

madrid: a demokratikus centrum unió kongresszusa

párizs: tömörülés a köztársaságért /rpr/ rendkívüli kongresszusa, a párt elnökjelöltjének megválasztása

san salvador: belpolitikai helyzet

uj-delhi: az el nem kötelezett országok külügyminiszteri értekezletének előkészületei

visshangok a neutron-fegyver nyugat-európai telepítésének amerikai tervével kapcsolatban.

km pi

07.06 070281 0461

40
8

8

sk0002 4 230 mtik1002

rubens és a csuz

chicago, 1981. február 7. /ap/ - peter paul rubens flamand festő közismerten telidomu modelljei magukon hordják az izületi csuz látható jeleit is - erre a megállapításra jutott négy szakorvos a festő késői képeinek tanulmányozása során.

a cikk, amelyet a napokban tettek közzé egy amerikai orvosi szaklapban, rámutat: ugyanazok a modellek nem egészen ugyanugy jelennek meg az egymást követő képeken, és a változás mértéke megfelel a képek keletkezési sorrendjének. az egyre dagadtabb ujjizületek és csuklók éppen azt az elváltozást mutatják, amelytől ma milliók szenvednek és amelyet az orvostudomány ismeretei szerint a csuz idéz elő.

a feltételezés három szempontból is érdekes. egyrészt rávilágít arra, hogy a betegség, amelynek kialakulását az orvosok a modern életforma, az ipari termelés és a környezeti változások bekövetkeztével hozták összefüggésbe, valószínűleg sokkal régebbi keletű, mint azt eddig hitték, hiszen rubens 1577-től 1640-ig élt.

ebből viszont az következik, hogy az orvosok a betegség eddig ismeretlen okának kutatásánál bizonyos szempontokat, így például a környezetszennyezés következtében létrejövő befolyásokat eleve kizárhatják kutatásaikból.

másrészt - amennyiben helyesnek bizonyul az orvosi kutatócsoport feltételezése - akkor ez lenne az első és egyben legrégebbi eset, hogy egy betegség lefolyását részletesen rögzítették az utókor számára.

hj pl pi

07.11 070281 1447

-.-

sk0003 4 230 mtik1003

vérnyomás - forgalom

nyugat-berlin, 1981. február 7. /dpa/ - a nyugatnémet szövetségi környezetvédelmi hivatal tanulmánya szerint kapcsolat van a magas vérnyomás és a közlekedési zajártalom között.

10.7

a 20-59 évesek körében végzett felmérés alapján kiderült, hogy a megkérdezettek 23 százaléka szenved magas vérnyomásban - és valamennyien nagyforgalmu utcákban laknak. egy azonos korösszetételű, de csendes környezetben lakó csoport vizsgálati leletei viszont azt mutatták, hogy a megkérdezetteknek csak a 15 százalékát kezelik magas vérnyomás miatt.

a 20-39 évesek korcsoportjában végzett vizsgálat is azt bizonyította, hogy annál gyakoribb a magas vérnyomás, minél tovább él valaki zajos, forgalmas környéken.

rp fm pi

07.14 070281 0751

-.-

sk0004 4 230 mtik1004

Lengyel minisztertanács

kelemen istván, az mti tudósítója jelenti:

varsó, 1981. február 7. /mti/ - lengyelországban januárban a sztrájkok és egyéb fennakadások következtében tovább csökkent a termelés számos iparágban - állapította meg pénteki ülésén a lengyel minisztertanács.

a munkabeszüntetések, a te nem dolgozott „vitatott”, szabad szombatok miatt a könnyűiparban és a gépiparban nem csak a késztermékek mennyisége csökkent, hanem az olyan gyártmányoké is, amelyek hiánya hosszabb távra is kihat.

kritikus helyzet alakult ki a szénbányászatban: a kitermelés az eleve csökkentett tervnél is kisebb volt, vagyis a januárba előirányzott 14,3 millió tonna helyett kerekén egy millió tonnával kevesebb került a felszínre. 1980 hasonló időszakában 17 millió tonna szenet adott a szénbányászat - emlékeztetett a kormány. ennek következményeként fel kellett függeszteni a szén exportját, s arra kell számítani, hogy - ha a helyzet nem javul - fennakadások lesznek az ipar és a lakosság energia- és fűtőanyag ellátásában. a kormány ismételten a szénbányászokhoz fordult azzal a felhívással, hogy értsék meg az igen nehéz helyzetet és szabad szombatokon vállaljanak önkéntes műszakokat annak ellenére, hogy az év eleje óta a föld alatt dolgozó, tényleges kitermelő munkát végző bányászok minden szombatja törvényesen pihenőnapnak számít.

10.7

1981.02.07.

a kormány egyidejűleg döntéseket hozott a fűtőanyaggal és az energiával való takarékoság érvényre juttatására.

a lengyel minisztertanács mezőgazdasági kérdésekkel is foglalkozott. úgy döntött, hogy a jövőben a falusi önkormányzati szervezetek véleményét meghallgatva, a legjobban gazdálkodó földműveseket elsőbbségben részesíti az új termelő eszközök elosztásakor.

kn/ve pi

07.19 070281 1760

-.-

sk0005 4 230 mtik1005

kizárólag a szerkesztőségek tájékoztatására!

,,szolidaritás,, - autonómok

varsó, 1981. február 7. /mti/ - a volt lengyel szakszervezeti szövetség vagyonának elosztásáról tárgyaltak pénteken a ,,szolidaritás,, szakszervezeti szövetség és a lengyel szakszervezeti mozgalom ,,harmadik vonalát,, képező autonóm szakszervezetek képviselői. mint a pap hírügynökség jelentette, a két fél több kérdésben egyetértett, főként abban, hogy az ilyen találkozókat folytatni kell, és hogy mielőbb végre kell hajtani a volt szakszervezeti szövetség, a crzz tulajdonának ,,igazságos elosztását,, a találkozón - a meghívás ellenére - nem vettek részt a lengyel ágazati szakszervezetek egyeztető bizottságának képviselői.

kn/zsa pi

07.25 070281 0740

10.

-.-

1981.02.07.

sk0006 4 230 mtik1006

a szerkesztőségek tájékoztatására!

hogyan bíráljunk?

peking, 1981. február 7. /mti/ - a bíráló a párton belüli ellentmondások rendezésének fő módszere, de nem szabad megengedni, hogy korlátok nélküli döntő láncszemé válják és egyetlen, vagy könyörtelen formát öltsön - figyelmeztet cikkében a kkp kb elméleti folyóirata, a hungcsi.

a cikk részletes eligazítást ad a kínai párttagságnak arról, hogy kit, mit és hogyan kell bírálni. elmarasztalja azokat a pártvezetőket, akik a bíráló kérdésében az elvtelen liberalizmus álláspontjára helyezkednek, védelmezik és fedezik egymást és azt hirdetik, hogy ,,virágokat és nem töviseket kell ültetni,, azaz csinján kell bánni egymás bírálóival. ugyanakkor helyteleníti azt a ,,balos,, módszert is, amelynek képviselői egyetlen jólirányzott csapással szeretnének végezni a megbírált vezetővel.

a hungcsi cikke szerint a bíráló elsőrendű feladata a kínai kommunista párt tekintélyének növelése, s ennek megfelelően bátran kell és lehet bírálni a párton belüli egészségtelen irányzatokat, a feudalista, a burzsoá, a kispolgári és az ultrabaloldali elhajlásokat és természetesen mindazokat, akik nyíltan, vagy leplezett formában fellépnek a pártvezetés vonalával és politikájával szemben. s bár hangsúlyozza, hogy a kínai pártban mindenki egyenlő, számos kikötést fogalmaz meg a vezetők bírálóinak kérdésében. mint írja, ügyelni kell arra, hogy a vezetők bírálata a sajtóban ne elsődleges, hanem másodlagos teret foglaljon el. általában tartózkodni kell a sajtóban a bírált vezetők megnevezésétől és közlés előtt a felsőbb pártszervekkel jóvá kell hagyatni a bíráló szövegét. gondosan ügyelni kell továbbá a vezetők ellen irányuló bíráló tartalmára, megfogalmazására, hangnemére és tartózkodni kell az irónikus, vagy a gunyos hangnem alkalmazásától.

éb/ve pi

07.32 070281 1845

10.

-.-

sk0007 4 230 mtik1007

rövid hírek

repülőgéprablók

bogota, 1981. február 7. /ap/- pénteken délután megadta magát az a két kolumbiai fiatal, akik aznap reggel eltérítették a cucuta-bogota között közlekedő repülőgépet. a két gépellátó, egyikük csak 16 éves, egy kolumbiai baloldali szervezethez tartozónak vallotta magát. cucutában elengedték a gép utasait, majd tovább akartak repülni. a katonaság azonban lezárta a kifutópályát. tizenegy órás alkudozás után a gépellátók megadták magukat.

terrorizmus

istanbul, 1981. február 7. /reuter/ - pénteken merénylet áldozata lett az istanbul biztonságáért felelős rendőrfőnök helyettese. a gyilkosságot később magukra vállaló, a „török népi felszabadítási párt harcosai”, szervezethez tartozó terroristák a nyílt utcán támadtak rá az autójában éppen munkahelye felé haladó rendőrfőnök-helyettesre, megölték testőrét is és megsebesítettek két rendőrt.

eta

bilbao, 1981. február 7. /reuter/ - az eta baszk szeparatista terrororganizáció pénteken este meggyilkolta egy bilbao közelében épülő atomerőmű főmérnökét, mert az építetők nem tettek eleget az eta követelésének, és az általa megadott határidőre nem láttak hozzá az eddig épített erőmű szétrombolásához. a mérnököt egy héttel ezelőtt rabolták el.

bl/ pi

07.49 070281 1287

-.-

sk0008 4 230 mtik1008

„fest,,

belgrád, 1981. február 7. /mti/ - akira kurosava, a nagy japán rendező „árnyéklovas,, című művének díszbemutatójával péntek este ünnepélyesen megnyitották a hagyományos belgrádi nemzetközi filmfesztivált, a „fest 1981,,-et, amelynek egyhetes műsorán 26 ország 66 filmje szerepel.

10.4

a „fest,, szervező bizottsága a világon tavaly készített filmek közül az általa legjobbnak értékelteket vette fel a programba. a magyar filmgyártást fábrí zoltán fábríán bálint találkozására az istennel című alkotása képviseli.

a műsor gerincét a múlt évi fesztiválok díjnyertesei és neves alkotók legújabb filmjei adják. olyan ismert rendezők művei szerepelnek, mint ashby, bergman, cassavetes, fábrí, fellini, fosse, tarkovszkij, vajda, zanussi. külön érdeklődés kíséri 4 új szovjet film, valamint a francia godard, truffaut, chabrol, malle és resnais tavaly készült alkotásainak bemutatását.

már/ve pi

07.51 070281 0928

-.-

sk0009 4 270 mtik1009

kozmosz szállítóeszközök

moszkva, 1981. február 7. /mti/ - a kozmosz szállítóeszközök hatékonyságával kapcsolatos kérdésekről írt érdekes cikket a zemlja i vszelennaja című szovjet folyóiratba nyikolaj rukavisnyikov űrhajós, a műszaki tudományok kandidátusa.

a legismertebb, a hatvanas évek végén létrehozott szovjet szállítóűrhajók, a szozuzok szállítási hatékonysága, azaz a teljes tömeg és a szállított hasznos teher aránya földi mértékkel mérve rendkívül alacsony: 0,044. ez mindössze husz százaléka egy volga gépkocsi hatékonyságának. a hatalmas, csaknem 7 tonnás űrhajó csupán 300 kilogramm rakományt képes a világűrbe juttatni, beleértve az űrhajósokat is. az alacsony határfoknak számos oka van: a keringési pálya elérését meghatározó fizikai törvényektől, a fedélzeti berendezések és tartalékberendezések súlyától kezdve az okvetlenül szükséges tartalék üzemanyagig és a visszatéréshez nélkülözhetetlen hővédő pajzs ugyancsak számottevő súlyáig. ez utóbbi problémát a speciális teherszállító űrhajók, a progresszek esetében már kiküszöbölték: mivel nem kell - űrhajósokkal a fedélzetükön - visszatérniük a földre, nincs szükségük hővédőpajzsra sem, s így már 2,3 tonna hasznos terhet vihetnek magukkal. hatékonyságuk tehát 0,34-re növekedett.

a szozuz-sorozat már több mint egy évtizede szolgálja az űrkutatást, megbízhatóan teljesítette feladatait, de napjainkra már erkölcsileg elavult. utódja, a szovjet űrhajók új nemzedéke, a szozuz-t sorozat létrehozásánál a tervezők figyelembe vették a

10.7

hetvenes évek tudományos eredményeit. az ilyen módon kidolgozott új műszerek és berendezések - például a rádióelektronikus berendezések, a fedélzeti irányítórendszer, az új típusú hajtóművek, az új létfenntartási rendszer és az átalakított energiaellátási rendszer - jóval hatékonyabbak, s ugyanakkor kisebbek és könnyebbek, mint a szovjetek hasonló berendezései. ez is növeli az új űrhajók szállítási hatékonyságát.

it pi

07.57 070281 1956

--

sk0010 4 230 mtik1010

usa /1.rész/

washington, 1981. február 7. /upi/reuter/ - amerikai mezőgazdasági vezetőkkel találkozáskor reagan elnök pénteken kijelentette: még nem döntött véglegesen, vajon megszünteti, vagy éppen ellenkezőleg - kibővíti a szovjetunió ellen elődje, carter által bevezetett részleges gabonaembargót. bárhogyan határoz is azonban - biztosította a farmerek képviselőit - nem fog a méltányosnál nagyobb terheket róni az amerikai gabonatermelőkre.

az ugyancsak jelen volt john block mezőgazdasági miniszter közölte, hogy a kérdést a kormány egyik következő ülésén vitatják meg. mint emlékeztet, a carter által az afganisztáni események ürügyén bevezetett részleges gabonaembargó kiváltotta a közvetlenül érintett amerikai mezőgazdák tiltakozását. választási hadjáratában reagan éppen ezért fellépett ellene, de hivatalba lépése után olyan hangok hallatszottak, hogy „stratégiai okokból”, mégis fenntartja azt.

„tetemes összegekkel”, kell növelni az amerikai katonai költségvetést ahhoz, hogy lehetővé váljék egy új bombázó harcrepülőgép kifejlesztése - mondta lew allen, az amerikai légierő vezérkari főnöke pénteken a szenátus hadügyi bizottsága előtt. a nyolcvanas évek közepén hadrendbe állítható gép a következő két évben 6,7 milliárd dollárjába kerülhet az adófizetőknek - mondta.

allen a bizottság előtt lényegében cáfolta főnökét, caspar weinberger hadügyminisztert, aki ugyanazon a fórumon a hadiköltségvetés növelését indokolva azt állította, hogy az egyesült államok katonai téren hátrányba került a szovjetunióval szemben. allen - lényegében a szovjet állásponttal egyezően - úgy

10.00

nyilatkozott, hogy bár egyes területeken az egyik, más területeken a másik fél van fölényben, a világ két vezető katonai hatalma között egyensúly áll fenn. mindazonáltal „ovakodott”, attól, hogy ennek alapján megkérdőjelezze az amerikai hadiköltségvetés drasztikus növelésének szükségességét, sőt, sikra szállt az mx-rakéták gyors kifejlesztése mellett.

william dyess, az amerikai külügyminisztérium szóvivője pénteken kijelentette: az új washingtoni kormányzat „ünnepélyes kötelezettségvállalásnak”, tekinti az amerikai-kínai diplomáciai kapcsolatok megteremtéséről szóló 1979. január 1-i megállapodást és „tisztelőtben kívánja tartani”, azt. mint emlékeztet, választási hadjáratában reagan tajvan-barát hurokat pengetett, amivel kiváltotta peking rosszallását. /folyt/

kf pi

08.29 070281 2418

--

sk0011 4 230 mtik1011

usa /2.rész/

/taszsz/ - a képviselőház után az amerikai szenátus is jóváhagyta a reagan-kormányzat első törvényhozási javaslatát, amely lehetővé teszi az amerikai államadósság további 50 milliárd dollárral való növelését. ennek összege a jövőben így elérheti a 985 milliárd dollárt.

mint a taszsz washingtoni tudósítója rámutat, az államadósság növelése eszközzé vált a vezető körök kezében a válság által sújtott gazdasági élet „felpezsdítésére”, és - különösképpen - a katonai költségvetés növelésének lehetővé tételére.

az új amerikai kormányzat militarizáló irányvonala ellen lépett föl az új amerikai kül- és katonapolitikáért küzdő koalíció. a negyven társadalmi szervezetet egyesítő tömörülés közleménye leszögezi: „az egyesült államok elnökének és kongresszusának föl kell hagyni az olyasféle érveléssel, hogy országunk biztonsága egyenes arányban áll a fölhalmozott fegyverkészletek nagyságával,..”

a daily world, az amerikai kommunisták lapja szerkesztőségi cikkben fordult a közvéleményhez: kezdjen tiltakozó mozgalmat az új amerikai kormányzat azon terveit ellen, hogy hadrendbe állítja a tömegpusztító neutron-fegyvert.

kf pi

08.53 070281 1178

--

sk0012 4 230 mtik1012

görögország - usa - törökország

szófia, 1981. február 7. /mti/ - a görög főváros diplomáciai köreiből reagan elnök első megnyilatkozásai alapján amerikai „nyitás”, -ra számítanak görögország iránt. az akropolisz című athéni lap ezt véli megerősítve látni georgiosz rallisz miniszterelnök és konsztantinosz micotakisz külügyminiszter hivatalos washingtoni látogatásra szóló meghívásában. lehetségesnek tartják alexander haig athéni látogatását is. mindezekre feltehetőleg a nyár végéig sor kerül. az akropolisz emlékeztet rá, hogy karamanlisz államfő miniszterelnök korában a carter elnökkel való találkozás minden gondolatát visszautasította. a rövidesen aláírásra kerülő görög-amerikai katonai együttműködési megállapodás, valamint reagan elnöknek az a meghirdetett programja, hogy szorosabb együttműködést alakítson ki európai szövetségeseivel, valószínűleg előmozdítja a görög-amerikai közeledést.

ezt azonban korántsem nézik jószemmel a szomszédos törökországban. a son havadis című istanbuli napilap „törökország és az egyesült államok katonai megállapodásában nincs titkos szöveg”, címmel válaszolt arra a görög követelésre, amely bepillantást kívánt a tavaly márciusban aláírt török-amerikai megállapodás „titkos záradékába”,.

a már idézett istanbuli lap a két ország nato szövetségi viszonyával összeegyeztethetetlennek tekinti azt a görög igényt, aminek a jelenlegi athéni görög-amerikai tárgyalásokon is hangot adtak, hogy washington nyújtson biztonsági garanciákat görögországnak az égei-tengeren várható esetleges török támadás ellen.

11. *AP*
AB

a milliyet című török lap beszámolója szerint a nato katonai bizottsága visszautasította a görög kormányt az a követelését, hogy limni és karpáthosz szigeteket vonják be a nato katonai rendszerébe. a milliyet rámutat, hogy egy ezzel ellentétes döntés fenyegetné a török érdekeket és megsértené a lausanne-i megállapodást.

ék/zsa pi

09.28 070281 1925

--

sk0013 4 230 mtik1013

bécsi tárgyalások - apn

moszkva, 1981. február 7. /apn/ - január 29-én a bécsi hofburgban megkezdődött a közép-európai haderő és fegyverzet-csökkentési tárgyalások 23. fordulójának, sok reményt fűznek ehhez a fordulóhoz. a világ vezető napilapjainak, folyóiratainak, tv-társaságainak kommentátorai a 22. forduló után rámutattak egy fontos körülményre: a decemberi tárgyalásokon felcsillant valamiféle remény az első konkrét megállapodások megszületésére. ugyanis a szovjetunió és a szocialista országok a konkrét eredmények elérése érdekében új, kompromisszumos javaslatokat terjesztettek elő.

ismertes, hogy a csökkentés első szakaszáról létrejövő megállapodás egyik központi kérdése a tárgyalásokon résztvevő teljes jogú tagok - a szovjetunió és az egyesült államok kivételével - kötelezettségeinek meghatározása. ezek a kötelezettségek a fegyveres erők létszámának a csökkentés két szakasza közötti „befagyasztásával”, kapcsolatosak. a szocialista országok - az ndk, lengyelország és csehszlovákia - már korábban kinyilvánították készségüket fegyveres erők létszámának ezen időszakban történő „befagyasztására”, és az első szakasszal kapcsolatos kötelezettségek meghatározására, természetesen kölcsönösségi alapon a nyugat-európai országokkal és kanadával. a nyugati fél azonban nem hajlandó hasonló kötelezettségek elfogadására.

a vitának a holtpontról való kimozdítása érdekében a szocialista országok a 22. forduló végén kijelentették, amennyiben a nyugati fél alkotó módon áll a szocialista országok által 1980. június 10-én beterjesztett javaslatokhoz, hajlandók két kompromisszumos feltétel elfogadására. először is, készek arra, hogy a fegyveres erők létszámát a csökkentés két szakasza közötti időszakban „kollektív módon”, fagyasszák be. a másik fontos engedmény a szocialista országok részéről, hogy az első egyezmény - az általuk 1978

11. *AP*
AB

juniusában javasolt 1 év helyett - 3 évre szóljon. a szocialista országok a 3 éves időtartam elfogadásakor abból indultak ki, hogy emnyi idő nemcsak a szovjetunió és az egyesült államok fegyveres erőinek és fegyverzetének csökkentéséhez elegendő, hanem arra is, hogy a gyakorlatban ellenőrizzék az első szakaszban vállalt kötelezettségek megvalósítását. ebben az időszakban, vagy még korábban ki lehet dolgozni a második szakaszról szóló kölcsönösen elfogadható megállapodást.

a szocialista országok javaslataikban reális megközelítésről tanuskodnak, és elvárják a másik féltől, hogy az egyemény elérését komoly, alkotó módon segítse elő.

ur pi

10.37 070281 2532

--

sk0014 4 230 mtik1014

ogarkov

havanna, 1981. február 7. /taszsz,adn/ - raúl castro, a kubai kommunista párt kb másodtitkára, a kubai köztársaság államtanácsának első elnökhelyettese, első miniszterelnökhelyettes, a forradalmi fegyveres erők minisztere meghívására baráti látogatásra havannába érkezett nyikolaj ogarkov, a szovjetunió marsallja, a szovjet fegyveres erők vezérkari főnöke, a honvédelmi miniszter első helyettese. a szovjet vendég fogadására a havannai josé marti repülőtéren megjelent raúl castro, vitalij vorotnyikov, a szovjetunió kubába akkreditált nagykövete és más hivatalos személyek.

ur pi

10.45 070281 0610

--

sk0015 4 230 mtik1015

afrikai hírek

washington, 1981. február 7. /ap/afp/taszsz/ - a pentagon pénteken bejelentette, hogy összesen mintegy 42 millió dollár értékben katonai berendezéseket szállít szomáliának. a tervek szerint washington 12 légvédelmi löveget valamint nagyhatótávolságú rádiólokátorokat juttat majd afrikai partnerének. ismeretes, hogy az amerikai kormány a szomáliai elnök múlt évi washingtoni látogatása alkalmával kötelezettséget vállalt arra, hogy a berberai haditengerészeti- és légitámaszpont használati joga fejében fegyvereket szállít szomáliának. /az egyesült államok hasonló szerződéseket kötött ománnal és kenyával./ az amerikai kongresszusnak most harminc nap áll rendelkezésére ahhoz, hogy - ha akar -, a fegyverszállítások ellen szavazzon.

maputo, new york, 1981. február 7. /adn/ap/afp/reuter/ - a „radio mocambique”, szombaton jelentette, hogy a dél-afrikai határ túloldalán jelentős csapatösszevonásokat észleltek, s a dél-afrikai légierő ismételten megsértette mozambik légterét. ezt megelőzően, pénteken joaquim alberto chissano mozambiki külügyminiszter kurt waldheim ensz főtitkárhoz intézett üzenetében aggodalmát fejezte ki egy újabb dél-afrikai fegyveres támadás lehetősége miatt. az üzenet szerint pretória tájékoztatta a mozambiki kormányt arról, hogy „konzultációra”, hazarendelte a maputóban lévő dél-afrikai személyzetet. a két ország közötti ellentétek január 30-án fegyveres akcióba torkollottak, amikor is dél-afrikai fegyveresek támadást intéztek az afrikai nemzeti kongresszus általuk feltételezett mozambiki központja ellen maputó közelében.

salisbury, 1981. február 7. /upi/dpa/ - pokolgépes merénylet áldozata lett pénteken a joshua n. komo vezette hazafias front központi bizottságának két tagja - jelentette be a front szóvivője. nelson marembo és wilson matene akkor vesztette életét, amikor marembo gépkocsija alatt pokolgép robbant. marembo, aki egyben a párt végrehajtó bizottságának is tagja volt, annak idején részt vett a zimbabwe függetlenségéről tárgyaló londoni konferencián.

bm pi

10.55 070281 2058

--

sk0016 4 260 mtik1016

nagy színház - háboru és béke

moszkva, 1981. február 7. /mti/ - felújítja a moszkvai nagy színház prokofjev operáját, a tolsztoj regénye nyomán készült háboru és béke című művet. a zeneszerző operája a nagy honvédő háboru napjaiban született s elsőnek leningrádban mutatták be. a nagy színház az ötvenes évek végén játszotta. a híres moszkvai operatársulat azóta prokofjev több operáját is bemutatta, de a háboru és béke lekerült a műsorról. most az szkp xxvi. kongresszusa napjaiban újítják fel azt.

a művet m. ermler vezényli, rendezője a színház főrendezője, borisz pokrovszkij. a főbb szerepeket kettős szereposztásban tanulták be. így kutuzov szerepét a világhírű énekes, nyeszterenka és a színház másik kitűnő basszistája, vegyernyikov alakítja, andrej bolkonszkij szerepében i. mazurok és i. morozov lép fel. az idősebb bolkonszkij szerepét a. ognjivcev énekli. natasa szerepére g. kalinyina és g. csernoba készült föl. az operát hétfőn mutatják be, a kreml kongresszusi palotájában.

ki/ve pi

11.12 070281 1027

--

sk0017 4 230 mtik1017

reagan-kormányzat - szovjet vélemények /1.rész/

moszkva, 1981. február 7. /mti/ - a szovjet lapok szombaton bősséges terjedelemben ismertették az új amerikai elnök, ronald reagan gazdaságpolitikai kérdésekkel foglalkozó televíziós beszédét. ugyanakkor szovjet részről jóval kevesebb figyelmet szenteltek eddig az új elnök külpolitikai témájú megnyilatkozásainak s különösen az első sajtókonferenciáján elhangzott szovjetellenes kirohanásoknak. míg haig külügyminiszter rágalmozó kijelentéseit, amelyek a szovjetuniót az ugynevezett „nemzetközi terrorizmus”, jelenségével akarták összefüggésbe hozni, igen határozottan utasították vissza moszkvában, reagan szavai a „szovjetunió világuralmi terveiről”, csak igen mérsékelt figyelmet kaptak.

az új elnök „durva”, hangvételével rövid kommentárban foglalkozott pénteken a szovjet televízió - idézve azokat az amerikai véleményeket, megnyugtató kijelentéseket, amelyek szerint reagan szovjetellenes támadásait inkább csak „belső használatra”,

szánta, s az elnök később maga is mérsékelni igyekezett a kellemetlen hatást, amelyet elsősorban az egyesült államok nyugati partnerei körében keltettek szavai. a televízió kommentátora ugyanakkor következetlennek minősítette a washingtoni magatartást: miközben például az egykori külügyminiszter, kissinger az elnökkel folytatott megbeszélése után azt jósolta, hogy reagan kormánya „megállapodásra tud jutni a szovjetekkel”, addig például a külügyi bizottság republikánus elnöke, percy szenátor korábbi moszkvai megbeszéléseiről szándékosan kiszivárogtatott hírek eleve kétségekké teszik a különböző tárgyalási elképzelésekről terjesztett jelentések őszinteségét. /folyt./

ki/zsa pi

11.17 070281 1703

--

sk0018 4 230 mtik1018

reagan-kormányzat - szovjet vélemények /2.rész/

jurij kornjilov, az ismert szovjet külpolitikai szemleirő egy szombaton megjelent összegezésében, amelyben a leszerelés kérdéseivel foglalkozik, ugyancsak erre a következetlenségre mutat rá. miközben reagan elnök arról beszél, hogy el kell érni a fegyverzet tényleges korlátozását, az ilyen tárgyalásokat olyan más kérdésekkel akarja összekötni, amelyeknek semmi közük a kérdéshez. kornjilov emlékeztet arra, hogy az előző kormányzat négy éves uralma negatívnak bizonyult a béke, az egész világ s az egyesült államok számára is. „korunkban a politikai bölcsesség nem az erőre történő támaszkodást, nem a versengés és a szembeállítás vágyát jelenti, hanem annak elismerését, tudomásul vételét, hogy a nukleáris korszakban az emberiség számára nincs más ésszerű alternatíva, mint a békés egymás mellett élés - írja a szovjet szemleirő. - majd meglátjuk, figyelembe veszi-e az új amerikai kormányzat ezt a politikai axiómát. az azonban bizonyos, hogy ez a kormányzat első lépéseit nem az enyhülés megszilárdításának útján tette meg.,,

az izvesztyija című lapban a héten sz. kondrasov adott részletes elemzést az új amerikai kormányzat első külpolitikai lépéseiről s véleménye ugyancsak az, hogy a kezdet nem biztató. a szovjet kommentátor ugyanakkor azt is leszögezi: nem kell elsietett következtetésekre jutni az első elnöki sajtókonferencia durva hangvételéből, szovjetellenes kirohanásaiból - bár azok, haig rágalmaival párba állítva, kétség kívül kedvezőtlen jeleket mutatnak. „a washingtoni őrsgváltás napjaiban moszkva nagy felelősségérzetről tesz tanúságot, amikor visszaveri az új

lp
12.16
[Signature]

szovjetellenes hadjáratot, de ugyanakkor arra hívja fel az új amerikai kormányzatot, hogy foglalkozzék a valóban fontos kérdésekkel, a szovjet-amerikai kapcsolatok megjavításának, a nemzetközi helyzet normalizálásának alapján. /folyt./

ki/zsa pi

11.20 070281 1904

-.-

sk0019 4 230 mtik1019

reagan-kormányzat - szovjet vélemények /3.rész/

a szovjetunió azt akarja, hogy tegyenek aktív erőfeszítéseket a két ország közötti kapcsolatok pozitív fejlesztésére, s eközben ne semmisítsék meg mindazt, amit a diplomáciai tárgyalászat mellett már elértek, ne tegyék tönkre azokat az alapvető elveket, amelyeken a többi között a salt-2 szerződés is alapul, - írja az izvesztyijában kondrasov. a szovjet kommentátor eisenhower egykori elnök szavaira emlékezteti az új amerikai kormányzatot: „az új kezdet kezdetén hasznos dolog emlékeztetni arra, hogy nincs más ésszerű út, mint a kölcsönös megbecsülésre és bizalomra alapuló leszerelés, mint az, hogy szükségesnek ismerjük el megtanulni a nézeteltérések együttes erővel történő rendezését, - emlékeztet az egykori elnök bucsubeszédének szavaira a szovjet kommentár.

ki/zsa pi

11.25 070281 0851

-.-

sk0020 4 230 mtik1020

rövid hírek

friderika

madrid, 1981. február 7. /upi/reuter/ - pénteken a madridi királyi palotában elhunyt friderika egykori görög királyné, pálos király özvegye, konsztantin száműzött uralkodó anyja, aki fiával együtt 1967-ben külföldre menekült. mind a száműzetés éveiben, mind a görög királyság fennállása idején rendkívül ellentmondásos

lh.
Ⓢ

szerepet töltött be. pálos király uralkodása idején számottevő befolyása volt az ország politikájának alakításában. jóllehet rokonságban volt az angol királyi családdal is, mindig a német befolyást próbálta érvényre juttatni: őt tekintették a madridi udvar „német hölgyének, - apja porosz választófejedelem volt. száműzetése után elmerült a hindi vallás rejtelmeiben. indiába költözött, szárit viselt és vegetariánus lett. friderika exkirályné 63 éves volt, szívroham okozta halálát. a spanyol fővárosban csak látogatásban időzött lányánál, a spanyol királynénál.

cson tu hvan

szöul, 1981. február 7. /ap/ - szombaton hazaérkezett amerikai látogatásáról cson tu hvan dél-koreai elnök. a szöuli repülőtéren mondott beszédében hangoztatta, hogy utja „rendkívül sikeres volt, „a dél-koreai elnök volt a második külföldi államfő, akivel ronald reagan beiktatása után találkozott. az amerikai elnökkel folytatott megbeszélésén ígéretet kapott arra, hogy washington nem csökkenti a dél-koreában állomásozó amerikai katonai alakulatok létszámát és erejét.

ira-akció

dublin, 1981. február 7. /reuter/ - az ira hét álarcos fegyverese az ír köztársaság észak-nyugati partja mentén egy elrabolt révhajóval megközelített egy angol teherhajót, foglyul ejtette és elhurcolta a kilenctagú legénységet, majd egy időzített pokolgépet helyezett el a hajón - közölte szombaton a dublini rendőrség. a robbanás megrongálta a szállítóhajót, amely irányítás hiján zátonyra futott. az ira fegyveresei pedig tuszaikkal elmenekültek egy teherautón, miután a révészt és több szintén foglyul ejtett járókelőt szabadon bocsátottak.

wa pi

11.39 070281 2004

-.-

sk0021 4 230 mtik1021

neutron-fegyver

bukarest, 1981. február 7. /mti/ - a scintei szombati számában összeállítást közöl azokról az állásfoglalásokról, amelyekkel a nyugat-európai országok tiltakoznak a neutron-fegyver tervezett telepítése ellen.

lh.
Ⓢ

bevezetőjében az rkp kb központi lapja rámutat: azokban a napokban, amikor genfben éppen felújítja munkáját a leszerelési bizottság, a nyugat-európai közvéleményt nyugtalanítja az a körülmény, hogy ismét szóba került a neutron-fegyver kifejlesztése és telepítése. ezeknek az országoknak népei politikai véleménykülönbség nélkül határozottan nem-et mondanak a neutron-fegyver kifejlesztésének tervére és tiltakozásaikban hangsúlyozzák: csak a leszerelés megvalósításával, nem pedig új fegyverfajták kifejlesztésével biztosítható európa jövője, a kontinensen folyó együttműködés és a biztonság.

a komoly aggodalmat keltő véleményeket és hírügynökségi jelentéseket összegezve a scinteia rámutat, szükség van a leszerelésre - mindeneke lőt a nukleáris leszerelés mielőbbi megvalósítására - a béke ügye érdekében.

olt/zsa pi

11.43 070281 1078

-.-

sk0022 4 230 mtik1022

ucd-kongresszus

lehel miklós, az mti tudósítója jelenti:

madrid, 1981. február 7. /mti/ - szombaton palma de mallorcán folytatta tanácskozásait a spanyol kormánypárt, a demokratikus centrum unió második kongresszusa. a kongresszus egyes munkabizottságai egész éjjel tanácskoztak. az alapszabályokkal foglalkozó munkabizottságban különösen heves vita folyt, és az alapszabályok több mint 60 szakasza közül reggelig csak 22-ben állapodtak meg. a legélesebb vita a körül folyik, hogy milyen arányu legyen az ugynevezett „kritikus”, csoport részvétele a végrehajtó bizottságban. a csoport a kongresszus elnökségének pénteki megválasztásakor elért szavazatarányra hivatkozva 35 százalékos képviseletet követel. a „hivatalosok”, azonban mindössze öt helyet ajánlottak fel a 35 tagu vezető szervben, és értesülések szerint maximálisan 20 százalékos képviselethez hajlandók juttatni a „kritikusokat”,.

a kongresszus egyébként pénteken adolfo suarez felhívása nyomán egyhangu ünnepléssel foglalt állást leopoldo calvo sotelónak a miniszterelnöki posztra történt jelölése mellett. ezt úgy lehet tekinteni, hogy a párt - külön vita nélkül egyhangulag javasolja

lh.

miniszterelnöknek az eddigi második miniszterelnök-helyettest. közben nyilvánosságra hozzák, hogy i. jános károly király, baszkföldi látogatásáról visszaérkezve, csütörtökön délután kihallgatáson fogadta a kormánypárt miniszterelnök-jelöltjét.

leh/ve ng

12.20 070281 1443

-.-

sk0023 4 230 mtik1023

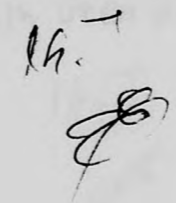
olaszország - szovjetunió

róma, 1981. február 7. /mti/ - a szovjetunió nemcsak a kétoldalu kapcsolatok fejlesztésében szeretne együttműködni olaszországgal, hanem a békével és a leszereléssel kapcsolatos világpolitikai kérdések megoldásában is - jelentette ki nyikolaj lunykov, a szovjetunió római nagykövete a l,unitá szombati számában megjelent nyilatkozatában.

„mi az önök országát egyik legfontosabb partnerünknek tartjuk. nagy távlat tárul fel gyümölcsöző együttműködésünk előtt. hisszük, hogy olaszország - fontos nyugati állam - saját véleményét alkothat a béke védelméről. manapság úgy kell fejlesztenünk kétoldalu kapcsolatainkat, hogy pozitív hatást gyakoroljunk a nemzetközi kapcsolatokra, hiszen azok igen feszült szakaszon mennek át,, - mondotta a szovjet diplomata.

lunykov emlékeztetett arra, hogy leonyid brezsnyev reagan elnöknek küldött üzenetében aláhuzta a béke megerősítésére irányuló közös erőfeszítések szükségességét. ehhez kapcsolódva sajnálkozva mutatott rá, hogy az új amerikai kormányzat képviselőinek első megnyilatkozásai nem hatnak építően a nagy nemzetközi kérdések megoldására. a szovjet nagykövet hozzáfűzte: olaszországban is vannak olyanok, akik szeretnék kétségbe vonni a szovjetunióval kialakított sokoldalú kapcsolatok ápolásának fontosságát. utalt a terrorizmus ürügyén a szovjetunióval szemben folytatott rágalomhadjáratra és ezzel kapcsolatban megállapította: „azok az erők, amelyek efféle agyrémekre ragadtatják magukat, kárt akarnak okozni olaszország és a szovjetunió baráti viszonyában.,,

lunykov rámutatott, hogy olasz kormánykörökben és a gazdasági élet vezető köreiben is realiztlikusan fogják föl a kapcsolatokat. „azt tapasztaltam, hogy olasz részről nagyon fontosnak tartják a kereskedelmet a szovjetunióval.,,

lh.

1981.02.07.

polemizálás helyett törekedjünk inkább az együttműködésre - hangsúlyozta a L. unitá munkatársának adott nyilatkozatában a szovjetunió római nagykövete.

se/zsa ng

12.39 070281 1971

-.-

sk0024 4 230 mtik1024

asszad

bukarest, 1981. február 7. /mti/ - asszad sziriai államfő szombaton délben befejezte románian tett hivatalos baráti látogatását és elutazott bukarestből. előzően az államtanács épületében nicolae ceausescu román államfővel együtt aláírta a tárgyalásokról készült román-sziriai dokumentumot.

az otopeni repülőtéren ceausescu bucsuztatta vendégét.

ceausescu és asszad bukaresti és snagovi megbeszélései során megvitatta románia és sziria jól fejlődő kapcsolatai bővítésének lehetőségeit, a nemzetközi kérdések közül pedig elsősorban a közel-keleti válságról folytatott véleménycserét. egyhangzóan úgy foglaltak állást, hogy a térségben átfogó, tartós és igazságos rendezést kell megvalósítani.

megállapítva, hogy a világhelyzet az elmúlt évben súlyosabbá vált, hangsúlyozták, hogy „munkálkodni kell a feszültségek és hadiállapotok tárgyalásos rendezéséért,„ egyben rámutattak, hogy a néptömegeknek fokozniuk kell küzdelmüket a békéért, az enyhülésért, az egyetértés jegyében fogant politika megvalósításáért.

olt/zsa ng

13.00 070281 1071

-.-

1981.02.07.

sk0025 4 230 mtik1025

iráni

teherán, 1981. február 7. /afp/reuter/ - a korábbi jelentésekkel ellentétben csupán egy halálos áldozata volt a teheránban pénteken lezajlott zavargásoknak - közölte szombaton a dzsumhorija iszlami, az iszlám köztársasági párt lapja. mint már beszámoltunk róla, a fedajin khalk elnevezésű, önmagát marxistának tekintő szervezet által felvonultatott tüntetőkre az iszlám köztársasági párthoz közelálló elemek támadtak rá.

a pars iráni híregynökség szombati jelentése szerint a volt amerikai nagykövetség épületét az ugynevezett „mártir- alapítványnak,„ adják át. az épületben az iszlám forradalom és az irakkal vívott háború rokkantjait helyezik el. a létesítményt február 11-én, az iszlám forradalom győzelmének 2. évfordulóján khomeini ajatollah avatja fel.

a kurdisztáni mahabadban az iráni hadsereg egységei és az iszlám gárdisták visszaverték azt a támadást, amelyet kurd felkelők a helyi rádióállomás épületének elfoglalására indítottak - jelentette szombaton a dzsumhorija iszlami című lap. husz kurdot megöltek, a kormányerőknek nem volt veszteségük - hangzik a jelentés.

négy embert halálra ítélték és kivégeztek abadanban és a kurdisztáni machahrban - közölte szombaton a mizan című teheráni ujság. a kivégezetteket irak javára való kémkedéssel és az iráni olajmunkások közötti felforgató tevékenységgel vádolták.

kf/zsa ng

13.05 070281 1378

-.-

sk0026 4 230 mtik1026

Lengyel sztrájk-körkép

kelemen istván, az mti tudósítója jelenti:

varsó, 1981. február 7. /mti/ - Lengyelország déli részén, a bielskoi vajdaságban visszatért az élet a normális kerékvágásba, miután pénteken kora reggel megállapodás jött létre a bielsko-bialában tárgyaló kormánybizottság és a regionális „szolidaritás,„ szervezet között. a vajdaság üzemiben tíz napos sztrájk után pénteken megindult a munka, több gyárban azonban egy

14.

napot vett igénybe, amíg újra üzemkész állapotba helyezték a gépeket, berendezéseket. a megállapodásnak megfelelően a vajdaság összes üzemében szombaton - amely hivatalosan pihenőnap - nyolc órással, normális munkanapot tartanak.

egy másik vajdaságban, jelenlegi körében ugyanakkor továbbra is szünetelnek a szerdán megszakadt tárgyalások a kormánybizottság és a helyi „szolidaritás”, képviselői között. az egész vajdaságban sztrájk-készültség van, a regionális „szolidaritás”, továbbra is a hétfőre meghirdetett általános sztrájk mellett foglal állást.

mint a varsói rádió szombaton délelőn jelentette, rzeszowban is megszakadtak a tárgyalások a kormánybizottság és „a földművesek sztrájkbizottsága”, között.

a walbrzych-i vajdaság bányászai és a bányászati minisztérium között tovább tart a vita a munkaidőről.

kn/zsa ng

13.11 070281 1302

--

sk0027 4 230 mtik1027

hansen - spd /1. rész/

sándor istván, az mti tudósítója jelenti:

bonn, 1981. február 7. /mti/ - a nyugatnémet szociáldemokrata párt alsórajnai szervezete kizárás helyett csak szigorú megrovásban részesítette karl-heinz hansen spd-képviselőt. a párt balszárnyához tartozó hansen több nyilatkozatában és cikkében azzal vádolta meg helmut schmidt kancellárt, hogy elfordult pártja szociáldemokrata célkitűzéseitől, feladta a kormánypárt hagyományos kül-, biztonság- és szociálpolitikai irányvonalát.

az spd elnöksége korábban fegyelmi eljárás lefolytatását javasolta az illetékes helyi pártszervezetnek, több vezető szociáldemokrata politikus pedig hansennek a pártból való kizárását követelte. az alsórajnai szervezet ülésén hansen visszavonta állításait és sajnálkozását fejezte ki a schmidtet sértő megfogalmazások miatt.

a vártnál jóval enyhébb döntést a bonni spd-központban megütközéssel fogadták. az országos pártelnökség eredetileg február 23-ára tervezett következő ülését brandt pártelnök jövő szerdára

lh.

hozta előre. a lépést a hansen-ügy mellett főként az tette szükségessé, hogy a kormánypárton belül veszélyesen megszorodtak és fokozódtak a belső ellentétek. herbert wehner, a párt parlamenti képviselőcsoportjának nagytekintélyű elnöke a nyilvánosság előtt arra figyelmeztetett, hogy amennyiben nem vetnek véget a párton belüli vitáknak, még ebben az évben összeomolhat az spd-fdp kormánykoalíció és ez a szociáldemokrata párt kettészakadását is maga után vonhatja.

wehner intése az utóbbi hetek botrányaira és személyi torzalkodásaira utal: a nyugat-berlini pártszervezet vezetőinek korrupciós ügyébe kishíjján belebukott a városi szenátus. az spd schleswig-holsteini és hamburgi szervezete - a bonni központ és schmidt kancellár nyomatékos fellépése ellenére - az atomenergia-program folytatása és kibővítése ellen szavazott. a bonni parlament szociáldemokrata képviselőcsoportjának 24 képviselője élesen bírálta a kormány katonai kiadásait és a hadi költségvetés egymilliárd márkás csökkentését követelte - sikertelenül. végül a schmidt legfontosabb munkatársának számító apel hadügyminiszter is saját pártbarátai bírálatának keresztjébe került, mert minisztériuma elszámította magát a tornado repülőgépprogram költségeit illetően és terven felüli milliókkal terhelte meg az amugyis feszített állami költségvetést. /folyt./

or/zsa ng

13.22 070281 2395

--

sk0028 4 230 mtik1028

hansen - spd /2. rész/

hans-jürgen wischnewski spd-elnökhelyettes és egon bahr, a párt távozó ügyvezetője a hét végén figyelmeztetett: a szociáldemokraták háború utáni történetük legsúlyosabb időszakát élik és csak a legnagyobb erőfeszítések árán érhető el, hogy helyreálljon a párt és az általa támogatott kormánykoalíció működőképes kapcsolata.

or/zsa ng

13.23 070281 0378

--

lh.

sk0029 4 230 mtik1029

madridi találkozó /1.rész/

Lehel miklós, az mti tudósítója jelenti:

Madrid, 1981. február 7. /mti/ - a jelenleg érvényes időrend szerint szerdán fejeződik be a benyújtott javaslatok vitája a madridi találkozóon, és csütörtökön megkezdődik a szerkesztő munka. a találkozó keretében működő munkabizottságok közül a humanitárius és egyéb területeken való együttműködés, közismertebb nevén a „harmadik kosár”, kérdéseivel foglalkozó munkacsoportban az előterjesztett 32 javaslat közül már 25-öt megvitattak. ez azt jelenti, hogy ezeket illetően a küldöttségek tisztázták álláspontjukat. a megvitattott javaslatok többségét a vita során a magyar küldöttség hasznosnak, egészében vagy részleteiben felhasználhatónak minősítette, mivel megfelelnek a helsinki záróokmány rendelkezéseinek. ezek között nemcsak a szocialista országok javaslatai találhatók meg, hanem a nyugati országok számos indítványa is. ilyen például az a francia javaslat, amely a tudósok tavaly hamburgban megrendezett, sikeres fórumának mintájára a kulturális és művészeti élet neves képviselői számára ajánlja hasonló tanácskozás összehívását. ilyen irányú javaslatot egyébként Jugoszlávia is benyújtott.

a bizottság ülésein a magyar küldöttség által beterjesztett javaslatokat indokolva, dr. berényi pál magyar küldött hangsúlyozta: azok benyújtásakor a magyar delegáció eleve igyekezett figyelembe venni mindent, ami a különböző államcsoportokhoz tartozó partnerek elképzeléseiből a madridi találkozó céljainak megfelelően hasznosíthatónak minősül és ez is hozzájárult a javaslatok általában kedvező fogadtatásához. küldöttségünk csak olyan javaslatokat vet el, amelyek ellentétesek a helsinki záróokmány elveivel és beavatkozást jelentenek az államok belső ügyeibe.

a magyar küldött az emberek közötti kapcsolatokról szólva rámutatott: az utóbbi évek fejlődését figyelembe véve úgy tűnik, hogy az ifjúsági turizmus előmozdítása terén előbbre lehetne lépni. ezzel összefüggésben szorgalmazta, hogy a nyugati partnerek közeledjenek a jelenleg egyoldalúan rugalmas magyar vízumkiadási gyakorlatához./folyt/

Leh/ve ng

13.40 070281 2116

ep 14. 1

--

sk0030 4 230 mtik1030

madridi találkozó /2. rész/

az információcsere témakörében a magyar küldött támogatta a szovjetunió és az ndk átfogó javaslatát. hangsúlyozta, hogy korunkban, amikor az egyénre óriási mennyiségű információ zúdul, és szükségszerűen válogatni kell közöttük, nem szabad lebecsülni a tájékoztatás hitelességének, megbízhatóságának a jelentőségét, sem pedig azt, hogy a tájékoztatás a népek közötti megértést szolgálja-e vagy pedig teret enged a megengedhetetlen háborus propagandának, a fasiszta és egyéb uszításnak. a szocialista országok ezen az alapon kívánják fejleszteni az információcsere, beleértve azokat a részterületeket is, amelyeket a nyugati országok javaslatai említenek. példának okáért az osztrák-svájci-spanyol tervezet, amely számos ponton találkozik a szocialista országok elgondolásaival, amikor szorgalmazza a hírügynökségek, a szerkesztőségek, az újságíró szövetségek intenzívebb együttműködését és a külföldi tudósítók munkafeltételeinek megkönnyítését.

a magyar küldött sajnálkozását fejezte ki amiatt, hogy a nyugati küldöttségek a kulturális kapcsolatokat illető kérdéseket igyekeznek háttérbe szorítani. nem lehet egyetérteni azzal, hogy megkülönböztető fontossági sorrendet állítanak fel a helsinki záróokmány együttműködési ajánlásai között - mondotta, megütközését juttatta kifejezésre afelett, hogy egyes nyugati küldöttségek - adminisztratív nehézségekre hivatkozva - megpróbálnak kibujni a kulturális cserék ösztönzésére helsinki vállalt erkölcsi-politikai kötelezettségeik alól. végül a magyar javaslatokról - közöttük a kevéssé elterjedt európai nyelvek és irodalmak tanulmányozásának ösztönzéséről - szólva kiemelte, hogy azok figyelembe vették az intézményeknek a gazdasági-társadalmi rendszerek különbözőségéből eredő eltérő voltát.

Leh/ve ng

13.53 070281 1808

IT. ^{ho}

--

sk0031 4 230 mtik1032

jordániai ügyvivő

beirut, 1981. február 7. /mti/ - szombat délután változatlanul homály fedte, hogy kik és hova hurcolták hisam el-mohaiszent, jordánia beiruti nagykövetségének pénteken elrabolt ügyvivőjét és háztartási alkalmazottját. a nagy erővel folytatott nyomozás egyelőre nem vezetett eredményre. közben ellentmondásos, sőt félrevezető közlemények láttak napvilágot az emberrablást végrehajtó husz-huszonöt fegyveres kilétéről, hovatartozásáról. a „forradalmi sasok”, elnevezésű palesztin szervezet például kategorikusan cáfolta, hogy köze volna az akcióhoz, és közönséges koholmánynak minősítette a neki tulajdonított és a beiruti falangista rádióban ismertetett közleményt.

szombaton egyébként háromra emelkedett a fegyveres támadás halálos áldozatainak száma, miután az egyik sebesült, egy libanoni csendőr belehalt sérüléseibe.

bz/zsa ng

14.08 070281 0878

-.-

sk0032 4 230 mtik1033

neutronfegyver - blohin

moszkva, 1981. február 7. /taszsz/ - „az új amerikai kormányoknak a neutronfegyver kérdésének felélesztésére irányuló kísérlete világszerte hatalmas arányú tiltakozást vált ki, - jelentette ki nyikolaj blohin akadémikus, a szovjetunió orvostudományi akadémiájának elnöke a taszsz tudósítójának adott nyilatkozatában. „a neutronfegyver, hívei, a fegyver elsődleges előnyét abban látják, hogy alkalmazásának következtében az épületek és a városok épésben maradnak. az embereket azonban elpusztítja, és ezért szerintem a neutronfegyver a hadviselésre alkalmas nukleáris eszközök legborzalmasabb, legpusztítóbb fajtája, - mondotta a szovjet tudós, majd így folytatta:

a neutronfegyver kérdésének felélesztésével a „kis, nukleáris háború lehetőségének illúzióját akarják ismét életre kelteni. szó sem lehet semmiféle „kis, nukleáris háborúról, bármilyen nukleáris háború embermilliók halálát jelenti. amerikai tudósok előzetes számítása szerint nem kevesebb mint 150 millió ember halhat meg. ez csak a közvetlen következmény, hiszen számolni kell a nukleáris

40
NT-
P

fegyverek használata során keletkező genetikai következményekkel: a sugárfertőzéssel, a leukóziissal és a rákkal. én mint orvos támogatom amerikai kollégáim felhívását, akik a nukleáris háború megelőzése érdekében még korábban felhívással fordultak leonyid brezsnyevhez és jimmy carterhez. magától értetődik, hogy az orvosok mondták ki a legsúlyosabb érveket a neutronfegyver ellen, hiszen ők tudják a legjobban, milyen veszélyt jelent ez a fegyver az emberiségre.

„az új amerikai kormány vezető személyiségeinek a neutronfegyver gyártásával és elhelyezésével kapcsolatos megnyilatkozásai, szerintem, nem elég átgondoltak. az amerikai neutronfegyver európai telepítése valójában felhívás ezekhez az országokhoz: „hajtsák fejüket a nyaktiló alá, az amerikaiak láthatólag nem sokra tartják az európaiak életét, amikor Európát egy nukleáris fegyverekkel megvívandó háború színterévé akarják tenni. magától értetődik, hogy az amerikai tervekben a komány törekvéseit értem. nagyon kevesen vannak az egyesült államokban, akik háborút akarnak. az amerikaiak többsége a háború ellen foglal állást, éppen ezért a „szovjet veszély, mitoszának hangoztatásával próbálnak hatni rájuk. és arról igyekeznek meggyőzni az egyszerű embert, hogy az atomháború nem is oly borzalmas. mély meggyőződése, hogy ezek a kísérletek erkölcsstelenek, - szögezte le befejezésül nyikolaj blohin.

ur ng

14.27 070281 2496

-.-

sk0033 4 230 mtik1034

el nem kötelezettek - novoje vremja /1. rész/

moszkva, 1981. február 7. /mti/ - az el nem kötelezettek mozgalomának helyzetével foglalkozik, a részvevő országok külügyminiszterei tanácskozásának küszöbén, a novoje vremja című szovjet hetilap. ez a mozgalom - állapítja meg a cikk - fennállása husz éve alatt bebizonyította életképességét. bár összetételét tekintve sokfajta országot egyesít, van olyan összekötő erő, amely ezeket az országokat egybefűzi: maga az el nem kötelezettség gondolata, amelyet két évtizeddel ezelőtt fogalmaztak meg: a tagállamok nem vesznek részt katonai tömbökben, küzdenek a béke és a nemzetközi biztonság megszilárdításáért, az imperializmus, a gyarmatosítás és az újgyarmatosítás ellen.

a novoje vremja mérlegre teszi, vajon a mozgalomban résztvevő országok melyik csoportja adja meg az el nem kötelezettek csoportjában a valóban helyes irányvonalat. részt vesznek ugyanis

40
NT-
P

ebben a tömörülésben olyan államok is, amelyek alapvetően konzervatív politikai nézeteket képviselnek, és amelyeknek szerepe korántsem mindig konstruktív. az ő befolyásuknak tudható be, hogy az el nem kötelezettek mozgalmának dokumentumaiba olyan megfogalmazások is bekerülhettek, amelyek „szuperhatalmakról”, és „befolyási övezetekről”, beszélve mintegy egyenlőségjelet tettek az imperialista erők és a szocialista országok közé. mégsem ezek az állásfoglalások jelentik a döntő tényezőt az el nem kötelezettek mozgalmában.

- a haladó orientációjú országok jelentik az el nem kötelezettek mozgalmának igazi hajtóerejét, amely biztosítja a mozgalom hatékonyságát és dinamizmusát, és amely lehetetlenné teszi az el nem kötelezettség ellenségei, az imperializmus és peking számára, hogy a mozgalmat valamiféle politikai kimerültségbe taszítsák. s bár közismert, hogy ezek az országok számbelileg kisebbségben vannak, szerepük, súlyuk, politikai tekintélyük igen nagy - hangoztatja a szovjet hetilap. - politikájuk összeegyezteti az ellenség elleni elvi, következetes harcot azzal a képességgel, hogy megtalálják a mozgalom többi részvevőjével a kompromisszumokat, együtt tudják kidolgozni velük a kölcsönösen elfogadható határozatokat. /folyt./

ki/ve ng

14.35 070281 2186

-.-

sk0034 4 230 mtik1035

el nem kötelezettek - novoje vremja /2. rész/

a novoje vremja külön is méltatja azt a szerepet, amelyet vietnam, laosz, etiópia és angola tölt be az el nem kötelezettek mozgalmában, és aláhuzza annak fontosságát, hogy india ismét aktív szerepet vállal.

- az el nem kötelezettek mozgalmán belül az erők eloszlása olyan volt és olyan is marad, hogy a huszéves utat nem lehet felfelé mutató és töretlen egyenessel jellemezni. voltak cikkek, voltak visszaesések is. de kétségtelen tény, hogy az 1961-es belgrádi tanácskozástól az 1979-es havannai értekezletig a mozgalom jelentős mértékben előre haladt, megerősödött imperialistaellenes izomzata, megszilárdult elszántsága arra, hogy harcot folytat az imperializmus minden megjelenési formája ellen, mindenekezlőtt politikai és gazdasági, de egyúttal kulturális és ideológiai téren is.

ho
 17.
 18.

a hetilap figyelmeztet a mozgalom útjában álló veszélyekre, a megosztási kísérletekre, amelyek például az iraki-iráni konfliktust, afganisztán helyzetét, a szovjet segítségnyújtást, a kambodzsai helyzetet akarják kihasználni az el nem kötelezettek mozgalmának szétbomlasztására, arra, hogy különböző „áramlatok”, létrehozásával belülről lehessen biztosítani a mozgalom pusztulását. ezek a számítások azonban hibásak. az el nem kötelezettek csoportjának beleszólása van a világ ügyeinek alakításába.

- a szovjetunióban éppúgy, mint a szocialista közösség többi országában nagy jelentőséget tulajdonítanak annak, hogy az el nem kötelezett országok tovább fejlesszék és mélyítsék együttműködésüket, megértésüket a szocializmus világával az imperializmus és a gyarmatosítás ellen politikai és gazdasági önállóságukért vívott küzdelemben, üdvözlük az el nem kötelezettek mozgalmának huszadik születésnapját - írja a novoje vremja.

ki/ve ng

14.39 070281 1810

-.-

sk0035 4 230 mtik1036

szkp kongresszus - előkészületek /1. rész/

kis csaba, az mti tudósítója jelenti:

moszkva, 1981. február 7. /mti/ - az üzbec és a kazah kommunista párt kongresszusának befejeztével már egyedül a szovjetunió második legnagyobb köztársasága, ukraina pártjának, az ukrán kommunista pártnak a kongresszusa van hátra azoknak a nagyjelentőségű párttanácskozásoknak sorában, amelyekkel előkészítik a szovjetunió kommunista pártjának alig több mint két hét múlva összeülő kongresszusát, megválasztják a több mint 17 millió kommunista küldötteit. a párttanácskozások rendkívül aktívok voltak: a pártcsoportoktól a területi pártkonferenciákig és a köztársasági kongresszusokig terjedő nagyszabású eszmecsere során csaknem tíz millió kommunista mondta el véleményét a pártmunkáról, a kommunisták eszmei-politikai tevékenységéről, az eredményekről és a hibákról. valamennyi fórumon a hangvétel rendkívül kritikus volt a hibák elkövetőivel szemben, önkritikus volt, amikor a kommunisták különösen nagy felelősségéről beszélt, és alkotó, konstruktív volt, amikor az új feladatokról volt szó: a párttagság a javaslatok százazreit terjesztette elő a párt- és a gazdasági munka megjavítására, a hibák kiküszöbölésére.

ho
 17.
 18.

a párttanácskozásokkal párhuzamosan folyik a szovjetunióban az új öt éves népgazdasági terv országos megvitatása is. itt is rendkívül nagy az aktivitás: csupán a különböző köztársasági és központi lapokhoz, a rádióhoz, a televízióhoz becslések szerint legkevesebb negyed millió levél, hozzászólás, javaslat érkezett az ország állampolgáraitól, akik kifejtették véleményüket a terv egészéről, egyes pontjairól, módosításokat, kiegészítéseket, új fogalmazásokat javasoltak. miközben kivétel nélkül minden hozzászólás egyetértését fejezi ki a terv általános koncepciójával, sok módosítást javasolnak egy-egy kérdés megfogalmazásánál, és még több javaslatot terjesztenek elő a tervben foglaltak maradéktalan megvalósítására. /folyt./

ki/jp ng

14.48 070281 1967

-.-

sk0036 4 230 mtik1037

szkp-kongresszus - előkészületek /2. rész/

az előkészületek harmadik formája a kongresszus tiszteletére indult szocialista munkaverseny. az szkp központi bizottsága, a szovjetunió minisztertanácsa, a szovjet szakszervezetek központi tanácsa és a komszomol központi bizottsága szombaton tette közzé a múlt évi munkaverseny értékelését, a győztesek listáját. a szovjet párt-, állami és társadalmi szervek egyöntetű véleménye szerint a múlt évi munkaverseny nagy sikereket hozott, elősegítette a legfontosabb célkitűzések megvalósítását.

hasonlóképpen ezt szolgálja a pártkongresszus tiszteletére indult munkaverseny is, amely segít az ideai tervek teljesítésében, a néhány iparágban felgyülemlett elmaradás megszüntetésében vagy csökkentésében. a szovjet vasuti szállítás például, amelyet az elmúlt években sok és jogos bírálat ért - köztük a központi bizottság részéről is - az idén januárban hosszú évek óta először szárnyalta túl az előirányzott tervet, a kongresszusi verseny segítségével, és új rekordot állított fel: soha még ilyen mennyiségű árut nem tudott rendeltetési helyére juttatni januárban.

a bam-vasutvonal építői a kongresszus tiszteletére körülbelül egy évvel a határidő előtt hajtották ki az új vasutvonal 6700 méter hosszúságú hatalmas alagútját: a két oldalról indult furóbrigádok pönteken találkoztak egymással. omszokban jóval a tervezett határidő előtt emelték helyére az új olajfinomító 720 tonna súlyú új tornyát, amelyet franciaországban készítettek el és hosszú, bonyolult úton

ly
15.40
[Signature]

juttattak el szibériába. az új eljárással alig négy óra alatt emelték helyére a tornyot.

a munkaverseny ilyen és ehhez hasonló sikereiről írva a szovjet sajtó azt hangsúlyozza, hogy az ország népe ezzel is kimutatja őszinte támogatását, együttérzését, a párt tervei iránt megnyilvánuló bizalmát, a pártkongresszus iránt érzett nagy várakozását.

ki/jp ng

14.54 070281 1896

-.-

sk0037 4 230 mtik1038

ujabb tüntetés nyugat-berlinben

kocsis tamás, az mti tudósítója jelenti:

nyugat-berlin, 1981. február 7. /mti/ - újból forróvá vált a hétvége nyugat-berlinben. szombaton ismét több ezer fős tüntetés robbant ki a városban kialakult súlyos lakáshelyzet, a felháborító lakásspekulációk, a hatóságoknak a visszaélésekkel szembeni tehetetlensége és a szenátus antiszociális lakáspolitikája elleni tiltakozásként.

a december óta tartó tüntetéssorozat, a tüntetők és a rendőrség közötti összecsapások jelzik, hogy a lakásprobléma a nyugat-berlini politikai válság egyik súlyos eleme. a 2 milliós nagyvárosban 585 ezer régi lakást tartanak számon, és közülük 300 ezer szorult felújításra, illetve korszerűsítésre. miközben 70-80 ezren keresnek lakást, mintegy 10 ezer lakás üresen áll, és ezek közül 7200-at le akarnak bontani. a tüntetések kiváltó oka, hogy mintegy 60 ház 600 lakásból spekulációs célokból ki akarják lakoltatni az ott élőket. a tulajdonosok a renoválást, illetőleg új lakások építését - az érvényes szenátusi rendelkezéseket kihasználva - a lakbérek olyan nagymérvű emelésével kívánják összekapcsolni, amit a jelenlegi lakók nem tudnak megfizetni.

ebből következően a szombati tüntetés résztvevőinek fő követelése 5 kérdésre összpontosultak: azonnal kössenek bérleti szerződéseket a kilakoltatások meghiusítására; adják ki bérletlőknek - többek között a lakások további pusztulásának megelőzésére - az üresen álló lakásokat; tiltsák meg a lakbérek emelését; építsenek még az idén 15 ezer szociális lakást; szüntessék meg a rendőrségi és bírósági eljárásokat a korábbi tüntetések résztvevőivel szemben. a

15.40
[Signature]

január 23-án megválasztott új spd-fdp szenátus rögtönzött tervét 2 ezer lakás gyors lakhatóvá tételére, mindössze 20 millió márka ráfordítással, a lakásinség által sujtottak képviselői mint nem kielégítő elutasították.

a lakásprobléma így módon a május 10-én tartandó - az ellenzéki cdu által kikényszerített - idő előtti nyugat-berlini parlamenti választások egyik kiélezett témája lesz.

ko/jp ng

14.59 070281 2055

-.-

sk0038 4 230 mtik1039

bölling

berlin, 1981. február 7. /mti/ - klaus bölling, az nsk ndk-beli állandó képviselőnek új vezetője - aki a tervek szerint hétfőn adja át megbízólevelét erich honeckernek, az ndk államtanácsa elnökének - szombaton azt a véleményét juttatta kifejezésre, hogy a két német állam közötti kapcsolatok további normalizálása szempontjából jelentős szerepe van annak, „milyen lesz a megértés az új amerikai kormány és a szovjetunió között,, hiszen „mindkét német állam szövetségekhez tartozik,,.

az nsk politikus-diplomatája a nyugat-berlini rias rádióknak adott nyilatkozatában a következő idősakra vonatkozóan „a meglévő szerződésekre épülő kis lépések,, lehetőségét emlegette a német szövetségi köztársaság és a német demokratikus köztársaság közötti kapcsolatokban.

ko/jp ng

15.02 070281 0812

-.-

sk0039 4 230 mtik1040

rövid hírek

magyar napok

madrid, 1981. február 7. /mti/ - az északspanyolországi santanderben magyar napok kezdődtek. a napokat jesus cabezon polgármesterhelyettes nyitotta meg dr. kincses lászlónak, a magyar népköztársaság madridi nagyköveteinek jelenlétében. az eseménysorozat keretében magyar népművészeti kiállítás nyílik, diavetítésekkel egybekötött előadásokat tartanak magyarországról, a magyar irodalomról és kodály zoltán zenepedagógiai módszereiről. a február 15.-ig nyitva tartó kiállítással egyidőben magyar játék és rövidfilmeket is vetítenek.

politikai dal fesztivál

berlin, 1981. február 7. /mti/ - berlinben szombaton megkezdődött a xi. nemzetközi politikai dal fesztivál, amelynek 33 koncertjén 30 országból 60 együttes lép fel. a béke és a társadalmi haladás jegyében február 15-ig tartó programokon magyarországról a 100 fok celsius együttes vesz részt. a hangversenyekre mind a 45 ezer jegy elkelt, ezért a műsort máris kibővítették két, az ndk-főváros legnagyobb előadótermében tartandó előadással.

keres emil

belgrád, 1981. február 7. /mti/ - keres emil kossuth-díjas érdemes művész pénteken és szombaton szabadkán tartózkodott. megbeszélést folytatott a helyi művelődési otthon és a budapesti radnóti miklós színpad további együttműködéséről és „rendhagyó magyar irodalmi óra,, címmel nagy közönségsikerrel tartott előadói estét tartott. a közeli moravicán is fellépett „anyám, az álmok nem hazudnak ,, című, petőfi költeményeiből összeállított műsorával.

montenegro

palm springs, 1981. február 7. /afp/ - pénteken palm springsben /kalifornia állam/ hosszú betegség után elhunyt hugo montenegro, számos magyarországon is bemutatott western film, többek között a „a jó, a csúf és a gonosz című film zenéjének szerzője.

dali

gerona, 1981. február 7. /upi/ - a spanyol vámhatóságok szombaton letartóztattak három személyt, akik salvador dali rézkarcait és litográfiáit igyekeztek átcsempészni a határon. a „zsákmány,, több mint 4 millió pezetát /50 ezer dollár/ ér.

leh-ko-már-pf ng

16.15 070281 2083

del

-.-

sk0040 4 230 mtik1041

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai mtik1020 számú rövid hireink első hírének /friderika/ 9. sorában a szöveg:

öt tekintették az athéni udvar

a 10. sorban: apja a braunschweigi herceg volt

a 11. sorban: ... a hindu vallás...

a következő hír /cson tu hvan/ 4. sorában: ...a dél-koreai elnök volt az első külföldi államfő...

jp

16.34 070281 0366

--

sk0041 4 230 mtik1042

rövid hírek

nemzetközi leszerelési bizottság

bécs, 1981. február 7. /taszsz/ap/reuter/ - szombaton az osztrák fővárosban megkezdte tanácskozását a leszerelési és biztonsági kérdésekkel foglalkozó független nemzetközi bizottság. a nem kormányképviselőkből álló testület elnöke olof palme volt svéd miniszterelnök, tagjai között van georgij arbatov, a szovjetunió tudományos akadémiaja amerikai kutató intézetének igazgatója és david owen volt brit külügyminiszter is. a kétnapos ülés résztvevői a leszereléssel összefüggő időszerű kérdéseket, köztük a salt-tárgyalások és a bécsi haderőcsökkentési tárgyalások helyzetét vitatják meg.

Lapp nők - tiltakozás

oslo, 1981. február 7. /afp/upi/ap/ - szombaton a rendőrség eltávolította azt a tizennégy lapp asszonyt, akik pénteken elfoglalták a norvég kormányfő hivatalának egyik helyiségét. az asszonyok akciójukkal annak a követelésnek kívántak hangsúlyt adni, hogy a norvég kormány vizsgálja felül az alta folyón építendő vízierőmű tervét. a lapp nemzeti viseletbe öltözött tüntetők eredetileg azt tervezték, hogy mindaddig nem hagyják el a hivatalt,

amíg a miniszterelnök nem ad utasítást az építkezés leállítására. az asszonyok annak az öt lapp férfinak a rokonai, akik a kormány döntése elleni tiltakozásul már korábban éhségsztrájkba kezdtek.

waldheim

genf, 1981. február 7. /afp/ - szombaton magánlátogatásra genfbe érkezett kurt waldheim ensz-főtítkár. waldheim hétfőn utazik tovább új-delhibe, az el nem kötelezett országok külügyminiszteri értekezletére, majd ellátogat nepálba és bangladesbe.

pf ng

17.06 070281 1605

--

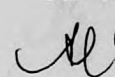
sk0042 4 300 mtik1043

közel-keleti hírek

tel aviv, 1981. február 7. /upi/reuter/ izraelt nem sujtják majd azok a szigorítások, amelyek az amerikai külföldi segélyprogramban várható a közkiadások csökkentése miatt. izrael meg fogja kapni a szükséges fegyverzetet ahhoz is, hogy ellensúlyozni tudja a szaud-arábiának szállítandó 60 amerikai f-15-ös vadászgép nagy hatótávolságú eszközökkel történő esetleges fölszerelését - közölték az izraeli rádióban.

az izraeli rádió egyébként szombaton jelentette, hogy reagan amerikai elnök washingtoni látogatásra akarja meghívni begin izraeli miniszterelnököt, függetlenül attól, hogy izraelben valószínűleg június 30-ra kitűzik a rendkívüli parlamenti választásokat. a rádió közleménye reaganhoz közel álló fehér házi forrásokat idézett. ezek szerint reagan nem tervez viszont találkozót simon peresszel, az izraeli ellenzék vezetőjével még akkor sem, ha peresz más ügyben az egyesült államokban járna.

amman, 1981. február 7. /afp/reuter/ - a jordániai rádió és a sajtó a szíriai hatóságokat és a szaika palesztin ellenállási szervezetet vádolja hisam el-mohaiszennek, jordánia beiruti ügyvivőjének elrablásával. a libanoni rendőrség még semmit sem tud mondani az ügyvivő sorsáról. damaszkuszban a szaika szóvivője cáfolta, hogy a szervezetnek köze lenne az emberrabláshoz. szíria és

1981.02.07.

jordánia korábban jó viszonyának megromlása akkor került felszínre, amikor tavaly novemberben, a 11. arab csucsértekezlet időszakában a szíriai kormány a palesztin ügy elárulását vetette a jordániai vezetők szemére.

sg ha

17.25 070281 1558

-.-

sk0043 4 300 mtik1044

el nem kötelezettek /1. rész/

uj-delhi, 1981. február 7. /mti-reuter/ap/afp/pl/ina/ - miközben újabb külügyminiszterek érkeztek uj-delhibe az el nem kötelezett országok értekezletére, a házigazda india, és a soros elnök tisztét betöltő kuba szombaton fokozta diplomáciai erőfeszítéseit a mozgalmat megosztó ellentétek áthidalására.

vitatott kérdés az afganisztáni helyzet, az iraki-irani háború megítélése, kambodzsa képvisellete, egyiptom tagságának esetleges felfüggesztése.

az ellentétek miatt vontatottan haladnak a szakértői előkészítő megbeszélések, amelyeken a miniszteri értekezlet napirendjét és a nyilatkozat tervezetét kell végső formába önteni. az india által kidolgozott tervezethez szombatig 25 módosító javaslatot terjesztettek elő. a kiegészítő indítványok között olyan radikálisok is vannak, mint az iráni: eszerint ellenőrző bizottságot kellene felállítani, amely megbüntethetné a mozgalom elvei ellen vétőket.

india az el nem kötelezettek egységének megőrzése érdekében azt javasolja, hogy ismerjék el a mozgalom tagjainak jogát az eltérő véleményekhez.

isidoro malmerca kubai külügyminiszter érkezésekor a delhi repülőtéren kijelentette, hogy kész az értekezlet alatt is folytatni közvetítő tevékenységét afganisztán illetve irán és pakisztán között.

pakisztáni diplomaták delhiben kijelentették, hogy bizonyos feltételek mellett készek tárgyalni afganisztán képviselőivel az indiai fővárosban. a feltételek, hogy a megbeszélések ne két-, hanem háromoldalúak legyenek, vagyis irán is vegyen részt a tárgyalásokon és hogy tisztázzák waldheim ensz-főtthkár szerepét. a pakisztáni diplomaták álláspontja lényeges változást jelent a

ed

1981.02.07.

pakisztáni külügyminisztérium szóvivőjének péntek esti nyilatkozatához képest, amelyben kereken elutasította a megismételt afgán tárgyalási javaslatot.

sah muhamed doszt afganisztáni külügyminiszter pénteken delhiben kijelentette, hogy az el nem kötelezettek értekezletén kész waldheim ensz-főtthkár jelenlétében párbeszédet folytatni pakisztán és irán képviselőivel, és ezt nem teszi függővé a kabuli kormány előzetes elismerésétől. doszt szombaton indiai kollegájával tárgyalt és megerősítette, hogy kész minden előfeltétel nélkül tárgyalni pakisztánmal és iránmal.

irán ugyanakkor elutasította az afgán javaslatot, sőt közölte, hogy hétfőn javasolni fogja afganisztán - valamint irak és egyiptom - kizárását a mozgalomból. /folyt./

sas ha

17.44 070281 2450

-.-

sk0044 4 230 mtik1045

amerikai fegyverek marokkónak

rabat, 1981 február 7./upi/ - a héten az egyesült államok leszállította rabatnak a megrendelt hat ov-10 típusu felderítő repülőgépet első két példányát.

marokkó a hat gépen kívül 20 darab f-5-ös harci gépet és 24, rakétákkal felszerelhető helikoptert rendelt washingtontól, összesen negyedmilliárd dollár értékben.

a upi az egyesült államok rabati nagykövetségére hivatkozó jelentésében emlékeztet arra, hogy marokkó az elmúlt évben 50 mirage típusu vadászgépet vásárolt franciaországtól. a nyugat-szahara felszabadításáért küzdő polisario fronttal hadban álló marokkói rendszer nemzeti termékének hat százalékát költi fegyverkezésre, költi.

17.50 070281 0707

le

-.-

sk0045 4 300 mtik2001

el nem kötelezettek /2. rész/

joszip vrhovac jugoszláv külügyminiszter - aki szintén szombaton érkezett delhibe - kijelentette: nem támogatja az afganisztán, illetve pakisztán és irán közötti tárgyalások tervét. hozzátette: „nem hiszi”, hogy lehetséges lesz, a konferencián dönteni kambodzsa képviselőinek kérdésében.

kambodzsa képviselőinek helye - a havannai csúcsertekezleten elfogadott határozat értelmében - átmenetileg üres a mozgalom tanácskozásain. malaysia, szingapur és indonézia most azt igényli, hogy a kambodzsai képviselőket adják vissza a megdöntött pol pot-rendszernek. malaysia szóvivője ugyanakkor szombaton bejelentette, hogy az értekezlet idején a maláj és a vietnami külügyminiszter megvitatta az indokinai helyzetet.

a szerkesztőségek tájékoztatására!

malaysia, szingapur és indonézia azt is követeli, hogy az értekezlet ítélje el vietnamot kambodzsai „beavatkozásáért”, ezek az országok tiltakoztak az ellen, hogy india - amely elismerte heng samrin kormányát - nem volt hajlandó vizumot adni a pol pot-rendszer képviselőinek, viszont meghívta a konferencia megnyitójára a phnom penn-i kormány delhi nagykövétét.

sas ha

18.01 070281 1240

-.-

sk0046 4 230 mtik1046

nujoma

dar es-salaam, 1981. február 7. /taszsz/ - a namibiai nép kész a teljes győzelemig folytatni fegyveres harcát, jelentette ki dar es-salaamban sam nujoma, a délnyugat afrikai népi felszabadítási szervezet /swapo/ elnöke.

nujoma a dél-afrikai fajüldöző rendszert tette felelőssé a genfi namibia értekezlet kudarcáért. pretoria nem hajlandó építő alapon megvitatni namibia függetlenségének kérdését, hangoztatta. ennek oka az, hogy fajüldözők nem kívánnak szabad választást, mivel azon a

swapo győzne. a namibiai báb-csoportok egy óráig sem tudnának fennmaradni dél-afrikai támogatóik nélkül.

nujoma nyilatkozatában felszólította a világ államait: fogantossítsanak széleskörű, nemzetközi gazdasági rendszabályokat a fajüldöző dél-afrikai rendszer ellen.

a swapo elnöke ugyanakkor bejelentette, hogy a szervezet képviselői részt vesznek az el nem kötelezett országok külügyminisztereinek új-delhiben kezdődő értekezletén.

pf ha

18.16 070281 0971

de

-.-

s

sk0048 4 230 mtik1048

reagan - külpolitika /1.rész/

washington, 1981. február 7. /mti/ - az eddigi jelek szerint az új amerikai kormányzat külpolitikája ugyanolyan bizonytalan, mint a választási kampány idején volt, írta szombati kommentárjában a the washington post.

br/jp ha

18.32 070281 0278

-.-

sk0049 4 230 mtik1049

reagan - külpolitika /2.rész/

„ellentétben mindazzal, amit olvastak, vagy hallottak, mindeddig nincs új reagani külpolitika - ha ezalatt azokat a nehéz döntéseket értjük, amelyek az alapelvek gyakorlati intézkedésekbe való áttételéhez szükségesek. „.

bár reagannek azt ígérték, hogy aktívan veszik át az ügyek irányítását, s noha reagan három hónapja tudja, mi vár rá, egyelőre a szintéren semmi más nem látható, mint belső hatalmi viszály, s azoknak a kérdéseknek a „vizsgálata„, amelyek a választási kampány idején a napnál is világosabbnak tűntek az érkezők számára, írta a lap.

reagan például mindeddig képtelen volt megmondani, mit tesz a szovjetunióval szembeni gabonaembargó ügyében. ugyancsak nem tudott dönteni a sorkötelesek összeírása kérdésében, holott korábban határozottan ellenezte ezt a carter-féle intézkedést. az elnök nyilvánvalóan nem ismerte a salt-2 szerződés minden részletét, pedig ez a szerződés is kampányának egyik közvetlen célpontja volt.

„a szovjetek stratégiájára vonatkozó reagan-féle elemzés enyhén szólva tulságosan szimpla volt - folytatta a the washington post cikkírója. egyesek azt mondhatják, hogy ez az elemzés teljesen idejétmúlt. az viszont biztos, hogy az értékelés a legtöbb európai szövetséges számára elfogadhatatlan,„.

le

szintén elfogadhatatlannak tartja nyugat-európa számára a lap a reagan-féle „összekapcsolási„ politikát, amely legalábbis a fegyverzetkorlátozási tárgyalások szempontjából csak negatív eredménnyel járhat.

br na

18.47 070281 1532

-.-

sk0050 4 300 mtik1050

chirac jelölése

párizs, 1981. február 7. /afp/ - jacques chiracot választotta szombaton rendkívüli kongresszusán a párt elnökjelöltjévé a tömörülés a köztársaságért, a kormánytöbbség gaulleista, giscard-ellenes szárnya.

chirac, párizs polgármestere, volt francia miniszterelnök, a tömörülés a köztársaságért /rpr/ alapítója és volt elnöke múlt kedden már bejelentette, hogy indul az áprilisban és májusban rendezendő köztársasági elnökválasztáson. a kongresszus szavazása - a szavazatok 95 százalékát kapta - erősíti esélyeit legalább pártbeli vetélytársával, michel debrével szemben.

debré, aki de gaulle 1958-as hatalomra kerülése után a tábornok első miniszterelnöke volt, csak 2,9 százalékot kapott a kongresszustól. ő is indul a választáson.

a chirac melletti tömeges kiállítás arra utal, hogy a debré nevével fémjelzett „történelmi gaulleizmus„ kisebbségbe szorul a párton belüli fiatalító áramlatokkal szemben.

a kongresszuson elhangzott javaslat arra is, hogy az rpr giscard d,estaing köztársasági elnököt támogassa, ez az indítvány azonban - a résztvevők tiltakozó zugása közepette - csak a szavazatok 0,3 százalékát kapta.

sg na

18.53 070281 1184

le

-.-

sk0051 4 230 mtik1051

a szerkesztőségek figyelmébe

javítás az mtik1040 sz. hirhez

mai kso048 mtik1040 számú rövid hírünk 4. bekezdésének 4. sorában a cím helyesen:

a jó, a rossz és a csuf

jp

18.54 070281 0199

--

sk0052 4 300 mtik1052

ucd-kongresszus 2. /lásd: mtik1022/

palma de mallorca, 1981. február 7. /afp/ - a spanyol kormánypart az ország nato-ba való belépését szorgalmazó határozatot fogadott el kongresszusán.

a palma de mallorcán folyó pártkongresszuson az ucd sikra szállt azért, hogy spanyolország mielőbb az atlanti szövetség tagja legyen. a javaslatot a vitában kiegészítették azzal, hogy a kanári szigeteken nem létesíthetnek külföldi katonai támaszpontot.

spanyolország belépéséről a nato-ba a parlament illetékes dönteni. az ucd jelenleg abszolút többséggel rendelkezik a törvényhozásban.

mp ha

18.56 070281 0613

--

sk0053 4 230 mtik1053

rövid hírek

amerikai küldöttség

London, 1981. február 7. /afp/ - az amerikai kongresszus 12 tagu küldöttsége szombaton nagy-britannia gazdaságpolitikájának tanulmányozására londonba érkezett. a küldöttséget, melyet jim jones, a képviselőház költségvetési bizottságának elnöke vezet, margaret thatcher miniszterelnök kedden fogadja.

kitört az etna

catania /szicília/, 1981. február 7. /ap/ - szombaton reggel sziciliában kitört európa legaktívabb vulkánja, az etna. a kráterből kiömlő lávatömeg vörösen izzó, 2 kilométer hosszú sávot rajzolt a vulkánt borító másfél méteres hóba. a mélyből felszörlő pernye és hamu szürkére festette a hegy hófedte északi lejtőit. a helyszínen sereglő vulkanológusok szerint az etna kitörése nem jelent közvetlen veszélyt a környező településekre.

furcsa tüntetés

toronto, 1981. február 7. /upi/ - szombaton reggel mintegy 1000 nemében bizonytalan férfiu vonult végig toronto fő utcáján harsányan tiltakozva 253 társának csütörtöki letartóztatása miatt. azon a napon a feszítővasakkal és kalapácsokkal felszerelt rendőrök rajtaütésszerűen megrohantak négy gőzfürdőt és letartóztattak mindenkit, akit a felfeszített fülkékben és sűrű gőzben el tudtak fogni. vádemelés után többségüket szabadlára helyezték, csupán a kábitószert élvezetben tettenérteket és a fürdőtulajdonosokat tartották továbbra is lakat alatt.

letartóztatások kairóban

kairó, 1981. február 7. /reuter/ - az egyiptomi nemzeti haladó párt bejelentette, hogy 12 személyt pénteken letartóztattak a kairói nemzetközi könyvvásáron, mivel tiltakoztak izraeli könyvkiadók részvétele ellen. a letartóztatottak között volt a párt két tagja és az al-saabnak, ellenzéki szocialista munkapárt lapjának az egyik újságírója. a párt bejelentését hivatalosan nem erősítették meg.

vi ha

19.31 070281 1825

--

sk0054 4 230 mtik1054

wyszynski - walesa találkozó

Varsó, 1981 február 7. /mti/ - stefan wyszynski biboros, lengyelország primása pénteken fogadta lech walesát, a „szolidaritás”, szakszervezet országos egyeztető bizottságának elnökét. a találkozóra abból az alkalomból került sor, hogy bielsko-bialában létrejött a megállapodás a kormánybizottság és a helyi „szolidaritás”, között, s az egyezmény véget vetett a tíz napos sztrájknak a bielskoi vajdaságban.

wyszynski, amint a pap lengyel hírügynökség jelentette, örömét fejezte ki a bielskoi feszültség feloldódása felett s arra kérte a „szolidaritás”, vezetőit, hogy igazságosan és megfontoltan tevékenykedjenek.

kn ha

19.39 070281 0678

--

sk0055 4 230 mtik1055

Lejczak kizárása

Varsó, 1981. február 7. /pap/ - a központi revíziós bizottság döntése alapján kizárták a lengyel egyesült munkáspártból włodzimierz lejczak volt bányaiügyi minisztert - jelentette a pap lengyel hírügynökség.

a hírügynökség emlékeztet rá, hogy lejczakot a lemp kb 7. plénumán törölték a lemp kb póttagjainak sorából a minisztérium gondatlan és felelőtlen vezetéséért, korrupciós cselekményekért.

vi ha

20.44 070281 0450

clé

--

sk0056 4 230 mtik1056

román-sziriai /1.rész/

bukarest, 1981. február 7. /mti/ - szombaton este közös közleményt adtak ki bukarestben a román-sziriai tárgyalásokról.

a nicolae ceausecu és hafez asszad vezette küldöttségek megbeszélésein elemezték a sokoldaluan fejlődő román-sziriai együttműködést és tárgyaltak arról, hogy újabb lehetőségeket tárjanak fel a kapcsolatok elmélyítésére. behatóan elemezték a nemzetközi politikai élet időszerű kérdéseit, különös tekintettel a közel-keleti helyzetre.

a szívélyes, baráti légkörű tárgyalások befejezésekor aláírták a román-sziriai gazdasági, tudományos-műszaki együttműködésre vonatkozó jegyzőkönyvet, az idei évre érvényes áruforgalmi megállapodás jegyzőkönyvét valamint a két évre szóló kulturális megállapodást.

a két államfő leszögezte: a közel-keleten csak akkor lehet tartós, átfogó és igazságos békét teremteni, ha izrael kivonul az 1967-ben törvénytelenül megszállt és elfoglalt arab területekről, beleértve arab jeruzsálemet is, ha a palesztin nép megkapja törvényes jogát, beleértve saját, független állam alapítását.

a két államfő kinyilvánította véleményét, hogy a madridi tanácskozás résztvevőinek mindent el kell követniök az enyhülés érdekében. /folyt./

jp ha

20.51 070281 1240

--

sk0057 4 300 mtik1057

román-sziriai /2.rész/

asszad elnök hivatalos baráti látogatásra hívta meg szíriába nicolae ceausescu, aki a meghívást köszönettel elfogadta.

olt/jp ha

20.52 070281 0175

clé

--

sk0058 4 230 mtik1058

amerikai kormányadósság

washington, 1981. február 7. /reuter/ - reagan amerikai elnök szombaton törvényt írt alá, amely 50 milliárd dollárral megemeli a szövetségi kormányzat eladósodási plafonját. az új törvény szerint a reagan kormányzat, mely ugyan hangsúlyozottan ígéretet tett arra, hogy a szövetségi kormány kiadásait csökkenti, 985 milliárd dollár értékben vehet fel hitelt. az elnök azzal védekezett, hogy az új kormánynak szüksége van a többletre az elődje által csinált számlák kifizetéséhez.

vi ha

21. 16 070281 0541

-.-

sk0059 4 800 mtik1061

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke sk0034-sk0058-ig

sk0034 el nem kötelezettek
 sk0035 szkp kongresszus - előkészületek /1.rész/
 sk0036 szkp kongresszus - előkészületek /2.rész/
 sk0037 újabb tüntetés nyugat-berlinben
 sk0038 bölling
 sk0039 rövid hírek
 madrid: magyar napok
 berlin: politikai dalifestivál
 belgrád: keres emil
 palm springs: montenegro
 gerona: dali
 sk0040 a szerkesztőségek figyelmébe!
 jav. az mtik1020 számú hírhez
 sk0041 rövid hírek
 bécs: nemzetközi leszerelési bizottság
 oslo: lapp nők - tiltakozás
 genf: waldheim
 sk0042 közel keleti hírek
 sk0043 el nem kötelezettek /1.rész/
 sk0044 amerikai fegyverek marokkónak
 sk0045 el nem kötelezettek /1.rész/
 sk0046 nujoma

se

sk0047 el nem kötelezettek /2.rész/
 sk0048 reagan - külpolitika /1.rész/
 sk0049 reagan - külpolitika /2.rész/
 sk0050 chirac jelölése
 sk0051 a szerkesztőségek figyelmébe
 javítás az mtik1040 sz. hírhez
 sk0052 ucd-kongresszus 2. /lásd: mtik 1022/
 sk0053 rövid hírek
 london: amerikai küldöttség
 catania: kitört az etna
 toronto: furcsa tüntetés
 kairó: letartóztatások kairóban
 sk0054 wyszynski - walesa találkozó
 sk0055 lejczak kizárása
 sk0056 román-sziriai 1. rész
 sk0057 román-sziriai 2. rész
 sk0058 amerikai államadósság

jp
21. 26 070281 1470

-.-

sk0060 4 800 mtik1060

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzék sk0001-sk0033-ig
 1981. február 7. /mti/ -
 sk0001 várható
 sk0002 rubens és a csuz
 sk0003 vérnyomás - forgalom
 sk0004 lengyel minisztertanács
 sk0005 „szolidaritás„ - autonómok /szerk. táj./
 sk0006 hogyan bíráljunk? /szerk. táj./
 sk0007 rövid hírek: bogota: repülőgéprablók
 istanbul: terrorizmus
 bilbao: eta
 sk0008 „fest„
 sk0009 kozmikus szállítóeszközök
 sk0010 usa /1.rész./
 sk0011 usa /2.rész./
 sk0012 görögország - usa - törökország
 sk0013 bécsi tárgyalások - apn
 sk0014 ogarkov
 sk0015 afrikai hírek
 sk0016 nagy színház - háboru és béke
 sk0017 reagan-kormányzat - szovjet vélemények /1.rész./

sk0018 reagan-kormányzat - szovjet vélemények /2.rész./
 sk0019 reagan-kormányzat - szovjet vélemények /3.rész./
 sk0020 rövid hírek: madrid: friderika
 szöül: cson tu hvan
 dublin: ira akció

sk0021 neturon-fegyver
 sk0022 ucd-kongresszus
 sk0023 olaszország - szovjetunió
 sk0024 asszad
 sk0025 irán
 sk0026 lengyel sztrájk - körkép
 sk0027 hansen - spd /1.rész./
 sk0028 hansen - spd /2.rész./
 sk0029 madridi találkozó /1.rész./
 sk0030 madridi találkozó /2.rész./
 sk0031 jordániai ügyvivő
 sk0032 neutronfegyver - blohin
 sk0033 el nem kötelezettek - novoje vremja /1.rész./

jp
 21.33 070281 1465

-. -

sk0061 4 800 mtik1062

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke sk0059-sk0061-ig

sk0059 tartalomjegyzék 1

sk0060 tartalomjegyzék 2

sk0061 tartalomjegyzék 3

mti külpolitikai szerkesztősége:

főszerkesztő: köves tibor
 szerkesztette: pirtyi sándor
 németh gyula
 heltai andrás

21.46 070281 0370

- v é g e -

-. -

60.010/x

Külföldi hírek

 budapest, 1981. február 08. kül. v a s á r n a p

sk0001 4 230 mtik1001

amerikai hírek

washington, 1981. február 8. /ap/upi/ - ronald reagan amerikai elnök fred ikle-t nevelte ki hadügyminiszter- helyettesé. az 56 éves ikle reagan egyik külpolitikai és nemzetbiztonsági tanácsadója volt a választási kampányban. a svájci születésű politikus nixon és ford elnöksége alatt a fegyverzetellenőrzési és leszerelési hivatal vezetőjeként dolgozott. a „héjják”, közé számító ikle-t washingtonban a nukleáris stratégia szakértőjeként és a salt-2 bírálójaként tartják számon.

x x x

az európai szövetségesekhez fűződő „igen szoros”, kapcsolatok kiépítése mellett szállt sikra alexander haig amerikai külügyminiszter a sunday timesnak adott interjújában. haig vasárnap megjelent nyilatkozatában kijelentette, hogy a carter kormánytól megszokott gyakorlattal ellentétben nem csucstalálkozók, hanem „kétoldalú diplomácia”, utján vitatják meg ezután európai kollégáikkal a világpolitikai kérdéseket- mégpedig a nyilvánosság kizárásával. ezt casey, a cia igazgatója is „sziviügyének tartja,, tette hozzá.

a hivatalos kétoldalú találkozók sorozata egyébként margaret thatcher brit miniszterelnök február 25-27-i washingtoni látogatásával kezdődik majd.

csé